

Sonkakoti Oy:n esitys esteettömyyshankkeiden tukemisesta

Kunnanhallitus 26.10.2026
362/02.05.01.00/2026

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja

Sonkakoti Oy:n hallitus on 31.8.2026 käsitellyt yhtiön vuokra-asuntojen esteettömyyttä. Yhtiön ilmoituksen mukaan sen asunnoista noin 9 prosenttia on täysin esteettömiä ja noin 15 prosenttia osittain esteettömiä. Yhtiö on tehnyt käytettävissä olevin varoin muun muassa kynnysten poistoja, apukahvojen asennuksia ja sisäänkäyntien muutoksia. Hallitus on pyytänyt kunnalta omistajaohjauksellista kannanottoa esteettömyyshankkeisiin ja siihen, onko kunta valmis osallistumaan hankkeisiin rahallisesti. Esityksessä avustuksen määräksi on mainittu 50 000 euroa.

Kiinteistönomistaja vastaa lähtökohtaisesti omistamansa rakennuksen ja siihen kuuluvien piha-alueiden yleisestä kunnossapidosta sekä esteettömyyden suunnitelmallisesta kehittämisestä. Vastuu koskee esimerkiksi sisäänkäyntejä, kulkuväyliä, portaita, tasanteita ja kiinteitä luiskia. Uudisrakentamisessa ja luvanvaraisissa korjaus- ja muutostöissä esteettömyysvaatimukset määräytyvät rakentamislain ja rakennuksen esteettömyydestä annetun asetuksen perusteella.

Vammaispalvelulain 22–23 §:n perusteella hyvinvointialue voi myöntää yksittäiselle vammaiselle henkilölle tämän välttämättömään ja kohtuulliseen tarpeeseen perustuvaa esteettömän asumisen tukea. THL:n ohjeen Esteettömän asumisen tuki vammaispalveluissa mukaan tuki voi koskea asunnon lisäksi sisäänkäyntiä tai asunnon välitöntä lähiympäristöä, kuten henkilön tarvitsemaa luiskaa, oven automatisointia tai kulkureitin muutosta.

Sonkakoti Oy vastaa omistamiensa kiinteistöjen esteettömyyden suunnitelmallisesta kehittämisestä. Sonkajärven kunnan välittömässä omistuksessa on kolme pääsääntöisesti ikäihmisille tarkoitettua kiinteistöä, joiden esteettömyyden suunnitelmallisesta kehittämisestä vastaa Sonkajärven kunta. Hyvinvointialueen vastuu voi tulla kyseeseen puolestaan yksilöllisen palvelutarpeen perusteella. Jos sama toimenpide on samalla kiinteistön yleinen perusparannus ja yksittäiselle henkilölle välttämätön ratkaisu, vastuu ja kustannusten jako on arvioitava tapauskohtaisesti.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus voi myöntää rakennuksen omistavalle yhteisölle esteettömyysavustusta liikkumisesteen poistamiseen. Avustuksen määrä on nykyohjeen mukaan enintään 35 prosenttia hyväksyttävistä ja kohtuullisista kustannuksista, eikä töitä lähtökohtaisesti saa aloittaa ennen avustuspäätöstä tai aloituslupaa.

Sonkakoti Oy ei ole hakemuksessaan esittänyt, mihin 50 000 euron esteettömyysavustus on tarkalleen ottaen tarkoitus käyttää. Tästä syystä on mahdoton arvioida, minkä tahon rahoitettavaksi suunnitellut toimenpiteet lainsäädännön mukaan kuuluvat tai onko hankkeeseen saatavissa muuta julkista rahoitusta.

Hakemuksesta ei ilmene, onko kyse esimerkiksi rakennusten yleisestä esteettömyyden parantamisesta, yksittäisten asuntojen muutostöistä, piha-alueiden esteettömyydestä, kulkureittien parantamisesta vai sellaisista

yksilöllisistä ratkaisuista, joiden rahoitusvastuu saattaa kuulua hyvinvointialueelle vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Puutteellisten tietojen vuoksi myöskään kunnan toimivallan, avustuksen tarkoituksenmukaisuuden tai mahdollisten valtiontukivaikutusten arviointi ei ole mahdollista.

Lisäksi ennen mahdollisen kunnan avustuksen myöntämistä tulee selvittää hankkeeseen saatavissa olevat muut rahoituslähteet.

Päätösesitys

Talous- ja hallintojohtaja:

Kunnanhallitus päättää todeta, että koska hakemuksessa ei ole yksilöity suunniteltuja toimenpiteitä, niiden kustannusarvioita eikä selvitystä ulkopuolisten avustusten hakemisesta, kunnalla ei ole käytettävissään riittäviä tietoja avustuksen tarpeellisuuden, määrän tai oikeudellisten edellytysten arvioimiseksi. Asian mahdollinen jatkovalmistelu edellyttää Sonkakoti Oy:n yksityiskohtaista hankesuunnitelmaa sekä selvitystä siitä, mitä muita rahoitusmahdollisuuksia hankkeeseen on käytettävissä.

Päätös

Kunnanhallitus: